

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Conceptionu[m] parasceue. Quæ per et, aut socias iu[n]go dant rite
valore[m] Pluralem, sic cum pro coniu[n]gente repostum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Ioannis Despauterij Nintuige

catiū quoq; & licet sine figura possumus Aenea extreme dicere, ornatus tamē teste Valla, per ntm loquimur, ut Aue cæsar sumus impator, sic defendit illud, dñe dñs noster q̄ admirabile ē nomē tuū in uniuersa terra. Inusitate autē dixit Plī. lib. vii. natu. histo. Salue pri mus omniū patrię appellate. Male v̄o teste eodē Valla p̄ so lum pronomē cum unico ntō sic. Quid facis tu seruus: nisi sic loq̄ mur, quid sedes inter dños seruus, hic subintelligit ens, ibi subintelli gi non potest. Scripsi imitatus cum doctissimis Vallā ante duos an nos quū Ipris degerē, ad q̄ndā hoc pacto. Salue Antoni uir integer rimus, qd̄ inusitatū & Ciceroni, doctissimisq; q̄busuis inauditū esse dixit quidā, & nitebat̄ hoc probare per Badiū in elegātijs Dathi de hac re scribentē, sed per eundē Badiū in eundē Aug. probaui me re cte scripsisse. Ait enim cum Valla. Aue cæsar sumus imperator &c. Euocatio implicita quot modis fiat, nihil opus est dicere, Fit enim per quīs p̄ne nomina. Per substātiua, ut Peccatores te rogam⁹. Oui dius. Hanc tibi Priamides mitto lēdē salutē. Idem. Penelope cōiūx semper Uliſſis ero. Teren. Calliopi⁹ recensui. Virgi. Coram quem quæritis adsum Troius Aeneas, sed istud poetis magis conuenit, qā teste Prisciano, Apollonius scribis nō dicimus, etiā si intelligi possit ego, ut Apollonius de se loquat̄, aut tu ut Apollonio loquamur, sic uideo doctos quosdā notasse. Libētius dicerē. Tu Petre scribis q̄ tu petrus scribis, licet utrūq; interim legat̄. Per adiectiuū autē, ut omes gaudemus. Paulus. ita multi unum corpus sumus. Laudes chrī ſto redēptori uoce modulemur supplici. sic per quēuis fere alia adie ctiua, Si q̄ uoles apte nubere, nube pari ait Deianira Ouidiana. Sed sepe credit̄ euocatio ubi non est, quia a tergo adiectiuū regit. Hora. Ego primus iābos Inueni, tristis sedeo, mūdus egressus sum. In mul tis diuersus est sensus, ut regit a fronte & tergo &c. Qui & ipse doct̄ dicunt esse oīs personę, id quoq; uidet̄ mihi probari posse ex Quinz tiliano lib. ix. in uidi inest ipse (inquit) quod sic intelligo, in primę p̄ sonę uerbo prima persona intelligit̄. isti igitur dicunt ipsa non faces re eclesim, i. euocationē implicita, sed si ipse lego est quod ego ipse les gis, tu legis, ipse legit, ille legit &c. quō addit̄ sine nugatione ego, sic; ego ipse lego. Certe propter discretionē idem, ego ipse scribo, est qd̄ barbari dicunt, ego personaliter scribo. Idem etiā implicita facit. Ho rati⁹, idem indignor &c.

Conceptionū paraſceue.

Quæ per et, aut socias iūgo dant rite valorē
Pluralem, sic cum pro coniūgente repostum.

Copulatū per coniunctionē copulatiuā, & per præpositionē cum, politā pro cōiunctione copulatiua (quod raro usu uenit) fungit officio nominis, pronominis, aut participij pluralis numeri, ideo si uerbum apponat erit plurale, & itidē si adiectiuū, siue demonstratiuū, siue relatiuū & cetera, ueluti Iōānes & petrus currūt, sunt albi quos uideo &c. Iōānes cum Petro currūt, quod loquēdi genus (ut notauit etiā Badius) ita est rarū, ut sequi nollem, reperit tamē. Oui, Illa cū lauso de Numitore sati, si esset mihi nunc copia eius operis Ouidias ni, forsitan aliter sentirē, nam quod ex. i. Aenei, afferunt, Remo cum fratre Quirinus iura dabunt, debile mihi uideat, quia tolle Remo cū fratre, debet nihilominus uerbū esse plurale, quia sic dicit, Cana si des & Vesta Remo cum fratre Quirinus iura dabunt, & in illo secundi Aenei, Diuellimur inde Iphitus & Pelias mecū, magis placet cum Badio esse Zeugma, ut sit sensus, Nos diuellimur inde, deinde nominat quosdā dicēs, Iphitus & pelias diuellunt mecū, Pulchre loquemur cum Hora, Tu quid ego & populus mecū desyderat audi, Itaq; dicamus, Tu mecū debes iura tenere, potius q; debemus, Ego cum Petro gaudeo &c. Et atq; &c. quādoq; orationes copulant, nō dictiones, & sic non pertinet ad hanc regulā, ut mater & pater est sanus, quia sensus est mater est sana, & pater est sanus, Et ponit in medio copulatorum, ut Ego & tu nisi gemineī, Cice, Sustulimus man⁹ & ego & Balbus, & æque reddit ualorē pluralē, Quæ. i. &, postponit Ouidius, Mulciberis capti Marsq; Venusq; dolis, aliqñ & causa uersus postponit, Virgi, Thestylis & rapido fessis messoribus estu &c, id est & thestylis, & Aenei. i. A tergo & lōgū per ualles pascit agmē, id ē et a tergo ut Donatus ait, de q; plura in uersilogo nostro de hys pmetro, Quidā abusi sunt q;, sed quid nostra refert, siquidē Quintilianus lib. i. ait, Persequi quidem quod quisq; unq; uel contemptissimorū hominū dixerit, aut nimie miserie aut inanis iactantie est. Vel & socię in sacris habent aliquando uim copulatiuā. Hierony, Vir siue mulier quū fecerint uotum ut sanctificentur, In catholicis epistolis, Si autem frater aut soror nudī fuerint, Fecit id Ouidius in Ve (id est uel, sed postponitur, quia enclitica, ut q;, ne) sed precedente negandi aduerbio dicens, Non mihi uenistis Semele Lede ue docēdæ, Si per asyntheton coniunctio subaudiatur, erit uerbū adhuc plurale, Teren, Dū ætas, metus, magister prohibebāt, nisi fuerit Zeugma, Iuuenalis, Nil rhombus nil dama sapit, ubi cōiunctiōes multiplicant dicit polysynthetō, Nec & neq; ponunt a nōnull in copulatiuas, qd apud pitissimos inueniunt ualorem reddere pluralē, Terē, Qñ nec

D ij

Quintilianus

Ioannis Despauterij Niniuitæ.

gnatus, nec hic mihi quicquid obtulerant. Idem. Hæc si neque ego neque tu fecimus non fuit egestas facere nos. Post hanc parasceuen ad id quod primum proposueram ueniendum est.

Conceptionis regula.

Personam atque genus semper dabimus magis digno,
Prima quidem reliquis præstat, ternaque secunda,
Masculeum reliquis præstat, neutro muliebri.

Conceptio est mediata indignioris ad dignius reductio ad uerbum plurale, nisi sit implicita. Conceptionem ponunt quadruplicem, numerorum quidem, ubi plurale concipit singulare, ut Petrus & isti ludunt. Casuum ubi ablatiuus rectus, & cum reducit ad alium casum, ut ego te cum ludimus, quid de his dicendum sit iam patet. Conceptionem generum ubi indignius genus ad dignius reducit, ut Martius & uxor pessimi, & potest fieri per omnes casus. Et personarum que est indignioris personæ ad digniorem mediata reductio, ut ego & tu ludis, sed quum ceteræ satis pateant, de conceptione personarum & generum uideamus. De his igitur dat hæc regula. Copulatum equipollens uni plurali, sequitur personam & genus dignioris, ut ego & tu est primæ personæ, quia pars dignior ego, scilicet est primæ personæ, nam prima præstat reliquis &c. Verbum igitur erit plurale, ut ego & tu legimus, & tertie præstat secunda. Dic ergo tu Petrusque legitis, ipse & Petrus legimus, ipse & Petrus legitis, ipse & Petrus legunt. Lego librum qui & Petrus studemus, legis librum qui & Petrus studetis &c. Nam & ipse & qui omnis personæ dicuntur, nisi malis conceptionem ponere personarum implicitam. Per cum si qua fiat, uocatur a quibusdam indirecta, alie omnes directæ. Sulpitius aliter loquitur, quia indirectam uocat, ubi non est numerorum casuum personarum, generum diuersitas, ut Petrus & Paulus ludunt, alii uocat directas, sed parum conducit ad hanc rem quam diligenter querimus. Sancte Dionysii cum sociis tuis ora pro nobis, apte & forte non inepte orate, quia intelligi potest uos, propter uocatiuum cum ablatiuo, nec dicam esse conceptionem. Ineptissimas grammatistarum nugatiuiculas mitto. In omni conceptione dignius dicit concipere, indignius concipi. Et conceptio dicitur græce syllepsis, non ut inepti dicunt filemsis. In omni conceptione requiruntur concipiens, conceptum, copula, & uerbum uel adiectiuum plurale, nam demonstratiuum adiectiuum est relatiuum. In conceptione personarum dicuntur primam personam aliquando poni honoris exhibendi gratia, ut in euangelio, Pater tuus & ego dolentes querebamus te, sed Nebrissensis ait, Vix tolerat sermo latinus aut græcus, quia prius